

ZOMERREEKS DE OVERSTEEK – 18-JARIGEN OP EEN KRUISPUNT

‘Ik neem het heft in eigen handen’

Thomas De Bie (17) kan niet snel genoeg achttien worden. Dan kan hij eindelijk aan het échte leven beginnen en in alle vrijheid zijn vleugels uitslaan. ‘Naar school gaan was altijd een beetje sterven.’

Anouk Torbeyns

Thomas in zijn Volkswagenbusje waarmee hij binnenkort de wereld hoopt in te trekken als ‘digital nomad’.

© Fred Debrock

Op de oprit van een gezellig huis in Kermt (Hasselt) staat een grijs Volkswagenbusje. Voorbijgangers zouden de haast anonieme bestelwagen waarschijnlijk geen blik gunnen. Achter de schuifdeur van het nu nog lege busje liggen nochtans de toekomstplannen van de oudste zoon ten huize De Bie.

Deze zomer wil Thomas het busje onder handen nemen. Op zijn plannen toont hij waar het bed, de kast en de keuken moeten komen. Op 10 september wordt hij achttien. Als het aan hem lag, nam hij die dag de autosleutels en vertrok hij snel

richting zijn leven als digital nomad, zoals hij het zelf omschrijft. 'Ik ben me volop aan het toeleggen op video- en fotografie. Ik wil als zelfstandige met mijn busje rondtrekken om op verschillende plekken in de wereld opdrachten aan te nemen. Voor mij betekent het de ultieme vrijheid waar ik al zo lang naar verlang.'

Opgesloten

De man met het plan keek er zo naar uit, maar Thomas moet eerst nog door de zure corona-appel bijten, al zit hij niet stil. 'Ik ben volop aan het oefenen voor mijn rijbewijs. Hopelijk gooit de tweede golf geen roet in het eten. Ik kon ook nog net in Oostenrijk een opleiding alpinisme volgen. Ik moet mezelf bezighouden en vrij kunnen bewegen.'

'Het onderwijs creëert klonen

die dan later als het zoveelste volgnummer

moeten functioneren in een onderdrukkende maatschappij.

Daar wil ik geen deel van uitmaken'

De quarantaine was dan ook een beproeving voor de bijna achttienjarige Limburger. Hij kreeg er zelfs hartkloppingen van. De lockdownsituatie deed hem denken aan zijn jaren op school. Scholieren noemen de school met enige puberale overdrijving wel eens een gevangenis. Thomas zegt het met een doodserieuze blik.

Verstikkend systeem

'Als kleuter liep ik al diepongelukkig rond tussen de schoolmuren. Het schoolsysteem is veel te strikt voor mij. Ik pas absoluut niet in dat plaatje. Op vijfjarige leeftijd kreeg ik daar een verklaring voor: ik heb autisme, ADHD en hoogbegaafdheid. In het eerste leerjaar dacht men dat ik al kon lezen. Wat ik eigenlijk deed, was alle woorden vanbuiten leren. Ik herkende die woorden aan hun vorm, ik onthield ze en zei ze dan luidop. Ik heb gelukkig van jongs af leren omgaan met mijn gevoelens en gedachten. Toch bleef de school me stress bezorgen. In het eerste middelbaar was het zo erg dat ik niet meer kon eten. Uitgemergeld belandde ik in het ziekenhuis.'

Wanneer hij zijn schoolloopbaan probeert te schetsen, wordt snel duidelijk dat Thomas haast sneller van school wisselde dan van ondergoed. 'Het 'gewone' basis- en secundair onderwijs, het buitengewoon onderwijs, de methodeschool ... Ik heb ze allemaal van binnen gezien. In geen enkele school kon ik aarden.'

***'Ik heb de indruk dat
veel van mijn leeftijdgenoten aan een studie beginnen
zonder echt te weten wat ze willen
en of ze dus de juiste keuze hebben gemaakt'***

Na vele omzwervingen en verschillende pauzes van school, gooit Thomas halverwege het vijfde middelbaar de handdoek finaal in de ring. Al ziet hij dat zelf anders. 'Ik probeerde nog via de examencommissie, maar het werd me andermaal te veel. Ik voelde me een wrak. Dit moest stoppen.'

'Ik heb nu geen diploma, maar dat kan me echt niet schelen. Ik weet beter, want ik vroeg me al die jaren af wat nu het nut was van al die lessen. Ze leiden nergens toe. Het gaf me geen doel. Het onderwijs creëert klonen die dan later als het zoveelste volgnummer moeten functioneren in een verstikkend systeem, in een onderdrukkende maatschappij. Daar wil ik geen deel van uitmaken.'

Studentenleven

De schooluitval knaagt niet aan de eigenwaarde van Thomas, integendeel. 'Ik blijf niet bij de pakken zitten. Ik volgde al volop fotografiecursussen, opleidingen tot skimonitor en volgde meerdere ondernemingstrajecten. Het doel van die opleidingen is tenminste duidelijk en veel praktischer. Die certificaten zijn me meer waard dan het klassieke schooldiploma.'

Nieuwsgierig naar het studentenleven is Thomas naar eigen zeggen niet. 'Ik hoef geen student te zijn om te kunnen feesten met mijn vrienden', lacht hij. 'Ik hoop dat mijn leeftijds genoten een gelukkig studentenleven mogen leiden. Toch heb ik de indruk dat velen aan een studie beginnen zonder echt te weten wat ze willen en of ze dus de juiste keuze hebben gemaakt. Het is weer dat systeem: je studeert af in het middelbaar en meteen daarna begin je hogere studies, omdat men dat nu eenmaal van je verwacht. Echt jaloers ben ik daar dus niet op. Ik neem liever het heft in eigen handen.'

Het lijkt erop dat Thomas zich niet laat kisten door de diagnoses die hij als kind kreeg. Hij bekijkt die van de positieve kant. 'Ik heb op zich geen last van dat label. Ik verberg het niet, maar zal het onderwerp ook nooit automatisch naar boven brengen. Vroeger zag ik het als een zwakte. Niet dat ik het nu als een sterkte zie, daarvoor kost het toch nog te veel moeite om me door het leven te loodsen. Maar ik heb ongetwijfeld troeven die een ander niet heeft. Zoals iedereen, zeker?' *(lacht)*

‘Het voordeel van labels is dat ze duidelijkheid scheppen. De mensen rondom mij kunnen mij daardoor sneller begrijpen. Dat leidt tot meer geduld en begrip. Maar uiteindelijk hoeven mensen mij niet per se te begrijpen.’

Abnormaal normaal

En zijn liefdesleven? Thomas is nog nooit echt verliefd geweest, zegt hij. ‘Iemand ontmoeten die mij volledig kan of wil begrijpen, is niet evident. Daar ben ik me van bewust. Stap voor stap probeer ik mijn leven in de plooi te krijgen. Als de liefde komt, dan komt ze. Het zijn alleszins zorgen voor later. Eerst nog wat genieten van mijn leven.’ *(knipoogt)*

Hoe blikt Thomas terug op de voorbije achttien jaar? ‘Als kind wilde ik zijn zoals alle andere kinderen. Ik wilde normaal zijn. Met de jaren kreeg ik door hoe abnormaal dat “normaal” is. Met de steun van mijn ouders vaar ik nu mijn eigen koers. Ik vind het belangrijk om op eigen benen te kunnen staan en mijn geld te verdienen met iets dat ik graag doe en dat mij uitdaagt. Hopelijk kan ik binnenkort eindelijk van de pure vrijheid proeven.’

In deze zomerreeks laten we jongeren aan het woord die net hun laatste jaar middelbaar achter de rug hebben. Hoe staan ze in het leven, welke toekomst zien ze voor zich? Elke dinsdag brengen we een portret. U vindt de volledige reeks op: www.standaard.be/oversteek (<https://www.standaard.be/oversteek>)

Wie is Thomas De Bie?

- **Geboren:** 10 september 2002
- **Opleiding:** studeerde wetenschappen en sociaal-technische wetenschappen en maakte omzwervingen via diverse scholen. Op zijn vijftiende probeerde hij nog de examencommissie, maar uiteindelijk stopte hij definitief met school. ‘Ik ben meteen aan de slag gegaan met verschillende cursussen en opleidingen. Die certificaten vind ik waardevoller dan een standaarddiploma middelbaar onderwijs.’
- Bouwt aan een carrière uit als ‘digital nomad’. Hij wil als zelfstandige rondtrekken als video- en fotograaf.
- Woont in Kermt (Hasselt) bij zijn ouders en twee jongere broers van 16 en 9 jaar. ‘Vooral de jongste kijkt op naar mij. Ook al stopte ik met school probeer ik toch een voorbeeld te zijn voor hen.’
- **Beroep moeder:** autisme- en hoogbegaafdencoach en reisbegeleider. ‘Ik schoolde me bij om mijn zoon beter te kunnen begrijpen en kan nu ook anderen helpen’, zegt ze.
- **Beroep vader:** productiedirecteur bij een gevelbekledingbedrijf.

Wat zeggen zijn ouders?

‘Thomas omschrijven in enkele zinnen is even complex als hij zelf is. De buitenwereld en artsen noemden hem als kind al heel bijzonder. Als autodidact blies hij al menig volwassene omver. Hij vraagt van ons veel flexibiliteit in ons denken en doen. Op school vond hij zijn draai niet. Thomas was er veel te ambitieus voor en staat nu te popelen om zijn toekomstplannen eindelijk uit te voeren. Stap voor stap, maar doordacht weet hij zijn doelen te bereiken. Thomas is een echte doorzetter.’
(ata)

5 vragen

Wanneer was je het gelukkigst?

‘Op mijn vijftiende trok ik met mama naar Toubkal, de hoogste berg van het Atlasgebergte in Marokko. Ik nam een steen mee aan de voet van de Toubkal. Daar stak ik symbolisch de ontelbare uren bij psychiaters en andere specialisten in. Alle miserie van de voorbije jaren zat in de steen, die ik achterliet op de bergtop. Toen begon een nieuw hoofdstuk in mijn leven en kwam ik terug als een andere persoon.’

Wat is je dierbaarste bezit?

‘Ik hecht niet zoveel belang aan spullen, wel aan ervaringen.’

Wat wilde je als kind worden?

‘Op vijfjarige leeftijd kreeg ik verschillende diagnoses. Ik was daardoor nooit echt bezig met later.’

’ Wat is je levensmotto?

‘Leef je gelukkigste leven.’

Wie is de belangrijkste persoon in je leven?

‘Mijn ouders. Zonder hen zou ik nu ongelukkig zijn in een of ander “gesticht”. Ze hebben voor mij gevochten bij mensen die de hoop in mij snel hadden opgegeven. Ik zal hen daar altijd dankbaar voor zijn.’

bron: De Standaard, 28 juli 2020